

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhiepiscopale Sibiu, strada Măcelarilor 45
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 34.
Epistolele nefrancate se refuză. Articollii nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 14 fl., — de două ori 24 fl., — de trei ori 30 fl. rëndul cu litere garmond

Politica Vienei.

Un bun observator al evenimentelor politice de la noi, cu locuința în Viena, a publicat zilele trecute în ziarul „Secolul” din București un articol, în care se face constatarea, cât de greșită a fost politica din trecut a Vienei față de naționalitățile nemaghiare din Ungaria, și cum această politică începe acum a se răsună. Reproducăm articolul în întregime, chiar la locul acesta, după cum urmăm:

„Situatiunea politică a Austro-Ungariei n'a fost nici-odată așa de critică, ca acum. Pactul cu Ungurii din 1867 a creat din Ungaria un stat independent, și afară de aspirațiunile ungurimeii a îndestulat și a provocat o mulțime de alte aspirațiuni, cari nu se pot legitima din nici un punct de vedere, dacă socotim starea adevărată a țării în ce privește naționalitățile nemaghiare. Ungurimea, care la 1861 s'ar fi bucurat dacă și-ar fi putut scăpa independența sa etnică, — a dobândit în 1867 o hegemonie și asupra altor neamuri din țară, cu dreptul mai puțin bine pronunțat de a contopi în sine și celelalte națiuni ale țării. Tote i-au fost iertate, toate i-au fost concesse, toate i-s-au tolerat, numai să nu se amestece în chestia organizațiunei armatei comune. N'a fost o dorință (justă ori nejustă) a ungurimeii, care nu și ar fi dobândit realizarea grăbnică, chiar și la caz dacă pentru a molcomi pe șovinii maghiari a fost de lipsă vre-o călcare a tradițiunilor seculare ale dinastiei, cum a fost transmutarea statuei lui Hentzi, ridicarea statuei lui Bethlen Gábor, și aducerea „móltelor” lui Rákoczy din Constantinopol ș. c. a.

Nu e mirare deci, dacă Maghiarii au exploatat situațiunea în favorul lor deplin. O națiune când ajunge la putere voeste să se valideze și să realizeze toate aspirațiunile, juste și nejuste. Și noi nu putem de cât să ne mirăm de politicienii Austriei, cari cred că mersului lucrurilor s'ar pute pune o stavilă, chiar acum, când frământările interne ale Austriei provoacă îndrăsnela tuturor elementelor centrifugale ale imperiului austriac. Cei din Viena au sfătuit neconștient pe Tisza, ca elementele turbulente ale parlamentului maghiar să le reguleze omeneste, cugând că dismembrarea armatei comune se va pute împedea ușor, uitând însă, că șovinismul extrem, care a fost provocat și alimentat chiar din partea sistemului dualist, s'a încuibat nu numai în parlament, ci mai vârtos în înșasi națiunea maghiară, care acum cu vehemență nespusea tinde la dismembrarea armatei.

E foarte caracteristic, că politicienii și cercurile hotărâtoare din Viena, după o alimentare nejustificabilă de 35 ani a șovinismului maghiar, n'au putut găsi un alt mijloc spre înfrânarea aceluia, de cât schimbarea regulamentului de casă al parlamentului ungar și dorobanții lui Perczel, aduși în dietă să depărteze pe cei nemulțumiți. Ne mirăm, cum de n'au fost orientați cei din Viena, că șovinismului maghiar nu pot de cât să i deie întindere și putere astfel de măsuri.

Curentul maghiar de astăzi nu cunoște marginii, și nici nu va cunoște, căci se crede atotputernic și suveran, ear' dismembrarea armatei este un postulat nu al intereselor serioș price-

pute ale țării, ci al șovinismului maghiar, care a captivat mințile tuturor politicienilor maghiari, chiar și ale celor mai serioși și cumpetați, ca Zichy și alți mulți conservativi magnați.

Contradispozițiunile în contra șovinismului maghiar ar fi fost a se căuta aiurea, nu în ordinul de la Chlopy și în prea orba încredere a unui politician fără tact cum e Stefan Tisza, ci în naționalitățile neglijate cu nesocotință de decenii întoce.

Mai ales Românii din Ungaria și Transilvania au fost credincioși Vienei, fără rezervă, fără pretensiuni. Inteligența română de dincolo a fost și este cu o alipire mai efectivă față de Viena de cât chiar față de poporul român, care ar fi voit să fie condus cu o politică mai independentă, mai plină de încredere în puterile proprii, de cât cum vedem că a fost condus.

Inteligența română a nesocotit pasivitatea hotărâtă din Sibiu în cele mai multe cercuri electorale românești, nu numai de frică, nu numai din lipsa de spese electorale, ci și din considerațiune, că deosece Viena se încrede în conducătorii liberali ai Maghiarilor, se ne întărim cât vom pute economisii și culturalminte, și se nu i împedecăm de a se întări și ei, până ce ei ne vor da libertate pe teren cultural și economic. Numai așa s'a putut întâmpla, că unii dintră bărbații de frunte ai Românilor au făcut parte chiar din partidul liberal unguresc până astăzi.

Acastă încredere însă a produs råde amare pe sēma Românilor, s'au adus mai mult de cât 15 legi, care de care mai stricate, cari au nimicit și acele concesiuni, ce li-s'au dat naționalităților în faimōsa lege XLIV despre egala îndreptățire a naționalităților din anul 1868. Șovinismul maghiar tot așa a desconsiderat pe Români, ca și Viena.

Dar' pe când această desconsiderare din partea șovinismului maghiar e ușor de priceput, din partea Vienei este și va fi totdeauna neînțeleasă și plină de primejdie pentru monarhia întregă.

Lucrul este lămurit și evident ca lumina sōrelui.

Austria fără de o armată unitară și bine organizată, unitar condusă, unitar instruită, nu pōte să reprezinte o forță corăspunzătoare ideii unei puteri mari. La caz dacă această armată se va dismembra în două, dismembrarea se va continua nesmintit, și așa Austria nu va pute să realizeze pretențiunile juste ale aliaților ei, cari vor fi necesități ca pentru menținerea echilibrului european și pentru pacea statornice să umble după alte alianțe, alte grupări mai statornice, mai solide. Acesta nu o pōte nega nimeni, care cunoște relațiunile cât de puțin.

Șovinismul unguresc însă, nepolitic și scurt vîzător, crescut cu grijă mare chiar din partea Vienei, nu se odihnește până ce nu și ajunge scopul: uniunea personală și dismembrarea armatei comune. Lupta pōte înceta într'un timp neînsemnat de scurt, dar' nu se va sfîrși până ce monarhia nu va fi prefăcută în ruine. Dato sed non concessio, că coaliția celor din stînga nu va ajunge azi la putere, șovinismul

nu va adormi, căci Ungurii n'au de ce să se tēmă. Ei merg înainte fără frică, știind că nu sunt și nu vor fi contrabalansați de nimeni.

De nimeni? Da, de nimeni, căci naționalitățile nemaghiare, cari s'ar pute espune drept stavilă, sunt scōse din tōte puterile lor de resistință. Inteligența lor e desconsiderată la oficii, la demnități, la distincțiuni. Nu este nici un teren al vieții publice, unde Românii ar pute lua campania cu șovinismul maghiar, fără să fie necesitat a face cu el pact. Naționalitățile cu curtea din Viena n'au nici o legătură. N'au un om, un singur om de încredere acolo, care ar pute refera din când în când și dorințele modeste ale neamurilor nemaghiare. Românii, Slovaci, Sērbii, Nemții din Ungaria, au fost și sunt calomniați la curtea din Viena de către adversarii lor ca o nefericire pentru unitatea țării, ca niște puteri centrifugale vrednice de ținut în frēu.

Însă dismembrarea armatei numai în parlamentul din Pesta s'ar pute împedea, dacă majoritatea țării ar fi și sco'o reprezentată ca majoritate. Cu un parlament șovinist maghiar Viena ajunge în prăpastie. Grupele cele mici și neînsemnate ale naționalităților pot să spună adevărul, dar' nu vor pute să împedecă dismembrarea monarhiei.

Acei politicienii cari au spus Vienei sincer, că desconsiderarea și călcarea naționalităților nemaghiare și delăsarea lor nesocotită se va răsună amar asupra monarhiei întregi, au spus în vremea lor curatul adevăr. Viena nu i-a ascultat însă. Românii au căzut jertfă unei direcțiuni nesocotite și acum urmēază unitatea și puterea monarhiei, și nu sunt de vină nici Românii, nici chiar Maghiarii, ci alții, cari n'au avut încredere în naționalități, până ce au împins pe Unguri într'un șovinism desperat și primejdios pentru toți cetățenii țării și pentru vecinii lor.

Și mai pe sus de tōte acestea, cercurile hotărâtoare din Viena voiesc să vină acum coaliția opozițiunilor la putere, și în schimb pentru statusquo în armată să i-se îngăduie a face reforme interne cum le place lor, ceea-ce înseamnă, că naționalitățile vor fi din nou jertfite molochului șovinismului maghiar!

O situație mai neconsolabilă nu se pōte închipui.

Situația neschimbată! Generalul Nagybányi nu se pōte angaja să formeze noul cabinet, pentru-că nu capōtă omeni cari să între în noul guvern. Așa sună știrea venită de la Budapesta. Remăne deci și mai departe guvernul contelui Tisza în funcțiune. Cu tōte acestea se așteptă o mare surprindere pentru zilele cele mai apropiate. Vom vedē!

Kossuth și Românii. Prim-articolul apărut sub titlul acesta în numărul 48 al ziarului nostru a fost bine apreciat din partea domnului Dr. Szőcs Géza, profesor la gimnasiul de stat din Sibiu, atât în ziarul săptămânal redactat de dsa „Nagyszebeni Ujság”, cât și în revista săptămânală din Oluj „A fáklya”. Ne bucurăm totdeauna când vedem că sunt și între

Magiari (între adevărații Magiari) omeni cari ne înțeleg și cu cari ne putem înțeleg, și dorința cea mai ferbinte a noastră este, ca cercul lor să devină cât mai larg, spre binele nostru și al lor.

Vorbirea deputatului Dr. Aurel Vlad

rostită în 11 Maiu n. în parlamentul ungar, la discuția asupra adresei.

(Fine).

Aurel Vlad: Noi, on. dietă, sperăm și viața ne arată, că în parlamentul ungar fiecare partid regnicolar are scopul, ca ca să se realizeze un stat unitar cu o singură limbă, care după concepția baronului Bánffy Dezső e egal cu pustiirea tuturor naționalităților (Desaprobări în mijloc). Fiind-că centopirea în limbă nu e altceva, de cât s'starea naționalităților (Desaprobări în mijloc). Pardon, dar' de pōte cineva s'o înțelegă asta altcum, ori eu nu știu ungurește, ori baronul Bánffy Dezső nu știe ce vorbește? (Mișcare în mijloc). Ear' dacă cercetăm tendințele, vedem, că acesta a fost scopul final al politicii partidului liberal, de-și nu a spus-o așa după cum nici Bánffy nu a spus-o cât sta în acel loc, dar' o spune acum, fiind-că o o lozincă populară. Foia lui mai propagă și aceea, că maghiarizarea trebuie să fie problema de stat! Cu părere de rău speriem, on. dietă, că această idee așă echou la tōte partidele acestei on. camere. Când astfel de direcții ajung

la suprafață la partidele politice maghiare, atunci nu numai în urma dragostei ce ne lēgă de neam, ci chiar și în interesul statului avem datorință să lōm pos'ie față de atare direcție, fiind-că după părerea mea viitorul statului ungar numai așa va fi asigurat, dacă tōte neamurile locuitoare în această țară vor fi mulțumite, dacă nu se pun opreliști propășirii culturale economice a acestor neamuri! (Strigăte în stînga: Cine le împedecă?) Judecând din acest punct de vedere proiectul de adresă al majorității coalițiionale, aflū în el momente cari justifică acest punct de vedere al nostru. Aici e îndată chestia estinderii dreptului electoral, la care on. opoziție coalițată nu se pune pe punctul de vedere al sufragiului universal și deosece în programul partidului independist prima condiție a sufragiului universal e cunoșterea în scris și vorbire a limbii maghiar, deosece după programul partidului nou aflător în coaliție (Strigăte în stînga; Nu-i acolo!) Dar va fi! — și de va fi și această chestie o voiu cerceta din punctul de vedere al egalității de drepturi, atunci voiu zice, că on. majoritate coalițiională pășește de pe terenul egalității de drepturi, fiind-că când cunoștința în scris și vorbire a limbii maghiare nu e condiția cardinală la purtarea sarcinilor statului, nu e permis să fie condiție cardinală n'ci când e vorba de exercitarea drepturilor. (Drept! Așa e! pe băncile ultime ale mijlocului!).

Buza Barna: Limba statului nu e egală cu celelalte limbi! (Așa e! în stînga.)

Președintele: Rog pe domnii deputați să nu conturb pe vorbitor cu nesfârșite întreruperi.

Vlad: Știu eu, de ce puneți aceste opreliști. Mai întâi, fiind-că vă temeți, că astă estindere a drepturilor fără nici o restricțiune ar fi în favorul naționalităților și socialistilor (Mișcare), fiind-că decretarea sufragiului universal ar ușora ajungerea de deputați socialisti în dietă (Strigăte în stînga. Cine-i împedecă? Lărmă în stînga și mijloc. Președintele sună.) Asta tăgăduire a drepturilor se pōte numai așa motiva, că lipsește încrederea, că cei investiți cu acest drept nu i

vor folosi în interesul bine priceput al statului.

E întrebarea, că ore nu trebuie mai mare încredere, ca să încredințăm apărarea țării unui om care nu știe ungurește? Și dacă necunoștința limbii magiare nu e pedecă pentru-ca cetățeanul de altă limbă să apere patria, și de e destul de patriot pentru-ca să își împlinescă datorițele față de dușmani, atunci i-se poate dificulta dreptul electoral din punct de vedere al patriotismului, fiind-că nu știe ungurește? Cu mult mai mult poate strica patriei acel om de altă limbă, acel nemagiar atunci, când îi încredințăm apărarea patriei, de cât atunci, când îl învestim cu dreptul electoral.

Și un alt moment ne arată, că on. majoritate coalițională se pune pe acest punct de vedere, și adevărat poartă ce a lăsat în privința limbii de comandă, respective având în vedere motivarea punctului ei de vedere în această chestiune. Dacă on. majoritate ar cere limba de comandă pentru largirea suveranității statului ungar, nemagiar nu ar pute excepționa pe drept această pretensiune. Dar ei prezintă chestia limbii magiare ca limbă de comandă că de aceea e de lipsă, fiind-că constituie un nou mijloc de magiarizare (Ilaritate în stânga). Mă mir foarte tocmă de membrii partidului nou, că rid, fiind că dor asta a desfășurat-o Bánffy, care zice că din punct de vedere național-magiar nu e atât de importantă limba de comandă, ci limba regimentului, fiind-că crede că prin introducerea limbii regimentului se deschide un mai vast teren magiarizării. (Sgomot în stânga.)

Președinte: Rog pe domnii deputați să nu mai întrerupă. Căci dor așa vorbitorul nu-și poate continua vorbirea.

Aurel Vlad: E foarte firesc, on. dietă, că deore-ce astfel prezintă astă pretensiune, noi față de ea cel puțin indiferenți rămânem (Sgomot în stânga). Da, rămânem indiferenți dacă o pretindeți din acest punct de vedere.

Suntem puși în fața alternativei, să alegem între două partide mari, una vrea pe basă 67-istă să realizeze statul național unitar magiar, ear' cealaltă pe baza depliei independente.

În această chestie am îndrăznit să zic afirmarea, că nici un partid nu reprezintă interesele obștești ale statului, ci noi le reprezentăm. (Mare sgomot și ilaritate în stânga. Președintele surd.)

O voce (din stânga): Vorbește Vienei.

Aurel Vlad: Pardon, punctul nostru de vedere nu vrea să fie posibil nici pro, nici antivienesă (Larmă în dreapta și în stânga). Noi vorbim curat din punctul de vedere al interesului obștesc al țării, așa după cum noi înțelegem acest interes obștesc. (Larmă în stânga. Președintele sună.)

Și deore-ce sunt convins, că viitorul Ungariei numai așa va fi asigurat, numai așa va pute fi garantat, dacă toate naționalitățile vor avea posibilitatea, ca pe lângă susținerea unității de stat să poată înainta pe terenul cultural și economic neamul (Strigăte în stânga: Nimeni nu le împedecă!). . . și deore-ce pentru asta în programul nici unei partide nu aflăm garanțe, faptul acesta motivează organizarea noastră separată (Aprobări pe băncile ultime din mijloc. Sgomot în stânga. Președintele sună.)

Și după transacția din 1867 au luat parte în parlamentul magiar deputați nu de origine magiară — asta n-o înțeleg în sensul dreptului public — și atunci unul altul a fost membru partidei deakiste, unii s-au alăturat la partida independențistă, care era atunci foarte slab reprezentată. Alții se țineau apoi de mijlocul stângii. Atunci domnia însă alt spirit, atunci nu avea valoare concepția șovinistă care o experimentăm azi. (Larmă în stânga. Președintele sună.)

On. dietă! Având în vedere, că timpul e înaintat, sfârșindu-mi espusele mele țin să declar, că nu pot primi proiectul de adresă al majorității, ci mă alătur la proiectul de adresă înaintat de on. meu coleg Mihali. (Aprobări pe băncile ultime ale mijlocului.)

La adresă a mai vorbit apoi dintr-o naționalistă Slovaca Dr. Milan Hodzsa, prezentând panslavismul ca gogoriță inventată de slujbașii statului, în urmă pusă la vot, s'a primit adresa coaliției și s'a respins adresa naționalistilor.

De la conferențele învățătoarești.

Cercul Reghin — M. Oșorheiu.

Erdősangorgiu, 28 April v.

Sedința I.

În conformitate cu ordinul Preavenatului Consistoriu arhidieceșan din 3 Febr. a. c. nr. 45 școl. conferența învățătoarească din cercul Reghinului (protopresbiteratele Murș-Oșorheiu și Reghin) s'a ținut sub conducerea dlui protopresbiter *Stefan Rusu* din Murș-Oșorheiu, ca comisar consistorial, în Reghin.

Neavând noi Românii gr. ort. biserică în Reghin, la serviciul dumezeesc ne-am adunat în biserică gr. cat., unde a celebrat sf. liturgie părintele protopop *Uldan*. Lucru regretabil, ca într'un centru cu o inteligență atât de frumoasă cum e Reghinul, Românii gr. ort. nu au nici măcar o capelă. După terminarea serviciului divin ne-am adunat în școala gr. cat., unde s'au ținut ședințele conferențelor învățătoarești. Aici înaintea unui public numeros atât de la forurile bisericesti cât și civile, deschide dl comisari ședința prin vorbirea următoare:

„Onorată conferență! Preaon. dle protopresbiter! Stimați domni învățători! Iubiți în Christos frați! Christos a înviat!

Cu aceste cuvinte frumoase și pline de mângăere, cu cari se salută creștinii noștri în această săptămână numită „săptămâna luminată“, și nu numai în săptămâna aceste, ci și în următoarele până la „Înălțarea Domnului“, Vă salut acum și eu, când pentru prima dată mă presint înaintea dvăstră pentru a vă conduce conferența învățătoarească în calitate onorifică de comisari consistorial, eu carea am fost distins și încredințat prin ordinul Preanv. Consistoriu arhidieceșan din 11 April a. c. nr. 3613 Bis., — în locul referentului școlar dl *Lazar Tritean*, care îmbolnăvindu-se și neputându-se prezenta la conferență, prin mine vă trimite tuturor cele mai sincere salutări.

Cu înaltă bucurie am sârbat și noi, stimați domni învățători, în luminata zi de Duminică și sârbăm și astăzi și totă săptămâna această luminată mărirea învierii din morți a Domnului și Mântuitorului nostru Iisus Christos. — Cu frică și cu bucurie vestesc mai întâi mironosițele mueri, apoi învățăcelii Lui unul altuia noutatea cea mare: „A înviat Domnul“. Ear' noi, următorii lor binevestim cuvântul de la o margine a pământului până la cealaltă, cântând și strigând: „Christos a înviat din morți, cu mărtea pre mărtea călcând și celor din mormânturi viață dăruindu-le!“ Căci aceasta este bucuria și mângăerea noastră, această petra cea din capul unghiului a credinței noastre, această întărirea puterilor noastre în luptele zilnice „a vieții“, această dulce speranță noastră în ora morții, că Christos a înviat, că *Lumina a triumfat asupra întunericului*, adevărul și dreptatea a supus violența și strâmbătatea. „Christos deci este lumină, carea luminează pe tot omul care vine în lume“. De această lumină suntem pătrunși și noi astăzi în această zi a săptămânii cei luminați!

Un mare dascăl al bisericii ortodoxe, episcopul Ilie Meniat propaga mereu de pe amvon ceea sublimă acsiomă ca: „Nu are corpul atâta trebuință de nutrețiment, pe câtă are spiritul de cuvântul lui Dumnezeu“.

Cuvântul lui Dumnezeu însă nu e alta, de cât luminarea, perfecționarea, instruirea, nobilitarea, cu un cuvânt: cultivarea spiritului, ca să se apropie după putință de înșăși perfecțiunea spirituală — de Dumnezeu.

Ținta religiunii creștine este deci una și întru toate identică cu ținta pe care o căutăm noi învățătorii, instructorii poporului — prin școală. Ba aceea este baza acesteia și se acopere reciproc cu atâta perfecțiune, în cât se poate zice că nu sunt două, ci este numai una și aceeași țintă: a evangeliului cu acea a școlii; *ajungerea celui mai înalt grad posibil de fericire a genului omenesc* — prin perfecționarea spiritului.

Căci, dacă divinusul măestru al religiunii Christos propaga: „*Suferința este care produce, vivifică, ferește, ear' trupul nu plătește nimic*“... ce alta căutăm noi, cei ce ne silim a instrui și nobilita spiritul omenesc, partea cea nemuritoare din ființa noastră, așa ca să devină productiv pentru societatea omenescă, așa ca să nu rămână pom ce nu produce fructe, pom ce se taie și în foc se aruncă?!

Cum însă un pom natural ori-cât de mult cultivat la rădăcina lui, dar' nenobilitat prin altoire, va produce totdeauna numai pomele, ori va rămâne cu totul neproductiv, — așa naturalmintă un spirit ori-cât de mult instruit, dar' needucat, nenobilitat prin cuvântul lui Dumnezeu, nu va produce acele unice fructe cari sunt folositoare societății omenesti, fructele carității creștine, fructele ce isvorind din iubire produc pace și fericire în societate, — ci va produce fructe de ale viștiului, ori în cazul cel mai bun va rămâne un spirit mort, neproductiv.

Ne este deci clar și învederat, că o atare cultură nu poate fi de cât religioasă, și că drept această noi învățătorii nu ne vom împlini datorița, nici ne vom ajunge scopul la care după chemarea noastră ținim, de cât punând activitatea noastră pe unica basă solidă, pe baza de granit, care este nobilitarea tinerei generațiuni a poporului nostru în *spirit religios-moral*.

Da, domnilor și fraților, trebuie să știm cu toții, că o educațiune și instrucțiune lipită de bazele sale religioase morale este o educațiune și instrucțiune greșită, care nici-odată nu va produce acele rezultate binețecătoare, la cari trebuie să tindă ori și care școală și ori și care învățătorii.

Ținta supremă a școlilor trebuie să fie formarea de caractere ferme, statornice, nedubioase și independente, ear' atari caractere se pot forma numai prin o educațiune în *spirit religios-moral*.

În lumea această toate tind spre perfecționare, și omul care nu ține pas cu mersul culturii și al perfecționării, acela rămâne îndărăpt, acela nu face progrese, și cine nu face progrese, acela stagnează.

Deci scopul cel mai de căpetenie al instruirilor noastre este născut de a ne perfecționa tot mai mult, de a ne da sêmă de mersul științelor pedagogice-didactice, de a introduce în școlile noastre un învățământ uniform, și de a delătura neajunsurile cari iei-colea mai împedecă mersul normal în școlile noastre confesionale.

Pentru ajungerea mai ușor la scopul spre care năsim cu toții, adevăcă la cultivarea, nobilitarea tinerei generațiuni a poporului nostru, și chiar la nobilitarea noastră proprie, ni-se dă ocaziune, ca în fie-care an să ne întrunim odată în conferențele noastre învățătoarești.

Aici i se dă fie-cărui învățător ocaziune de a-și comunica ideile pe cari în urma studiului și a experienței în ale școlii le-a aflat de a fi bune pentru dezvoltarea vieții noastre școlare generale, prin faptul că în conferență ni-se dă ocaziune de a ne instrui unii pe alții și de a îndemna la muncă.

„Munca, — după cum zice Schiller — este decoreea cetățeanului și binecuvântarea (belșugul) este răsplata ostenelelor“ („Arbeit ist des Bürgers Zierde, S gen ist der Mühe Preis“).

Economul până când ajunge la seceriș trebuie să are și să samene. Dar' de la aruncarea seminței și până la rezeriș mai sunt de îndeplinit și alte lucrări, plivitul de buruenele cari o ar împedeca întru dezvoltare și cari ar lua hrana de la rădăcină și i-ar împedeca căldura și lumina de la soare. — În modul acesta poate aștepta lucrătorul rod înmulțit după ostenelele sale.

Pentru-ca să poată ajunge la acest rod, chiar într-o împrejurări normale, trebuie să fie neobosit la lucru, și pentru-ca lucrarea să fie mai ușoră, mai cu sêmă când lucră la un pământ înțelenit, atunci pe lângă stăruință îi mai trebuie și multe cunoștințe speciale, trebuie să țină cont de uneltele noue economice, căci numai așa va pute țină concurență cu vecinii săi și îi va fi munca răsplătită pe deplin.

De multe-ori se întâmplă însă, că împrejurări nefavorabile îi fac zadarnică osteneala, nimicindu-i rîda așteptată, el însă nu desperază, ci începe din nou la lucru, căci știe, că numai așa se va pute răsușină, — luptându-se cu greutatea vieții. Trebuie deci să muncim pentru ca să trăim.

Chiar așa se petrece lucrul acesta și în viața morală. Și aici trebuie să muncim pentru-ca să trăim. Avem să ne luptăm mult pentru-ca să omorim păcatul în noi, și să ostenim foarte mult pentru-ca să putem sădii în noi sêmânța virtuților!

Pentru-ca însă să putem avea în această luptă și pentru-ca să putem înainta mai ușor pe calea virtuții, trebuie să ne vedem cu multe cunoștințe de tot felul.

Lucrarea noastră a preoților și învățătorilor, pe care avem să o îndeplinim după chemarea noastră, fie-care în felul său, este și mai anevoioasă și mai grea, deore-ce noi avem să stîrpin păcatul și să sădim sêmânța virtuții nu numai în sufletul nostru, ci și în sufletul aceluia cari ne sunt încredințați noce spre îngrijire și cultivare.

Intruși fiind noi astăzi în conferență, unde putem să ne instruiăm unii pe alții și să ne îmbogățim cunoștințele prin cari mai ușor putem să lucrăm la cultivarea și luminarea tinerei generațiuni a poporului nostru și chiar la luminarea noastră proprie, — implorând ajutorul lui Dumnezeu asupra activității conferenței noastre și salutându-vă din inimă, dl'or și fraților învățători, declar deschisă ședințele conferențelor noastre învățătoarești din anul acesta.“ (Va urma.)

Esposiția „Asociațiunii“

Încă în nr. 1 al „Transilvaniei“ pentru anul 1905 comitetul central al „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român“ a publicat un călduros apel către publicul român din țară, prin care a arătat că la 19 August a. c., cu ocaziunea proximei adunări generale a „Asociațiunii“, se va inaugura în Sibiu primul nostru Muzeu istoric și etnografic român, și a cerut concursul tuturor prietebilor culturii poporului nostru pentru înzestrarea cât mai bogată a unei esposițiuni etnografice și istorice culturale, care se va aranja cu acest prilej, spre a pune bazele Muzeului nostru național. Programa prealabilă, publicată încă atunci în „Transilvania“, a fost studiată și completată prin comisiunea instituită de comitetul central pentru aranjarea esposițiunii și a apărut acum în textul ei definitiv în „Analele“ Asociațiunii pentru Martie și April a. c.

Astfel publicul nostru cult este astăzi pe deplin orientat asupra scopurilor urmărite cu aranjarea esposițiunii, cât și asupra modalității ei, în cari se intenționează prezentarea stărilor etnografice și istorice culturale ale poporului nostru.

Acest cadru, în care se proiectează esposițiunea, este însuși un elocuent interpret al importanței acestei întreprinderi frumoase a „Asociațiunii“, și astfel ar fi de prisos a o accentua din nou și la acest loc.

Atragem atențiunea cetitorilor noștri de astădată numai la acele părți ale programului, ce privesc secțiunile a căror înzestrare după natura lucrului se va pute face numai cu conlucrarea cercurilor largi ale publicului nostru cult.

Acestea sunt în primul rând: *Esposiția istorică* și îndeosebi secțiunea de istorie politică și de istorie culturală. Cu privire la aceste secțiuni programa esposiției cuprinde următoarele înviațiuni:

(§ 45.) 1. *Istoria mai veche* (înainte de 1848). În acest despărțământ se vor espune: documente, diplome și acte, cari privesc istoria politică a Românilor din țară și a instituțiilor lor; portrete, scrisori și obiecte ale bărbatilor cari s'au distins pe acest teren.

(§ 46.) 2. *Epoca de la 1848*:
a) documente, acte și scrisori, deosebi ale conferențelor naționale și ale comitetului național;

b) portrete, scrisori și rețiquii ale bărbatilor distinși din această apocă;

c) tablouri, embleme, arme, distincțiuni și uniforme de la 1848;

d) literatura referitoare la 1848.

(§ 47.) 3. *Istoria mai nouă*:

a) documente și acte mai importante, referitoare deosebi:

α) la dietele de la 1863, 1865 și 1867—1894,

β) la conferențele naționale ținute de la 1869—1891,

γ) la activitatea comitetelor naționale instituite de la 1881—1894,

b) Portretele deputatilor români din dietele de la Sibiu și Cluj și din parlamentul de la Budapesta (fără deosebire de partid);

c) rețiquii de ale omenilor politici mai însemnați din acest timp.

(§ 48.) Pentru înzestrarea acestei esposițiuni se va face un apel public,

Obiecte de interes istoric din epocile înscrise, cari privesc îndecărbni bisericile și școlile, apoi vîta comunală și în fine chestiuni culturale, militare sau economice, se vor așeza în despărțimintele speciale, instituite pentru aceste ramuri.

(S. 49). Documente și obiecte, cari privesc istoria culturală a Românilor din țară, afară de cele referitoare la biserică, școală, literatură și științe, și la artele frumoase, cari se vor așeza în despărțimintele lor speciale și anume:

1. Documente și date referitoare la instituțiuni și societăți culturale române din țară și (în secț. XXXV.) expozițiile speciale ale acestora (Asociațiunea aradană și maramureșană, reuniunile de femei, reuniunile de lectură, societățile academice, cari toate vor fi invitate în special să participe la expozițiune).

2. Mecenații români, portretele și reliquiile lor.

3. Academicienii români (portrete și reliqui).

4. Date statistice despre fundațiuni și fonduri culturale.

Revistă esternă

O nouă învingere mare a Japonezilor. Speranțele legate de flota de sub comanda lui Rojdentvenski, trimisă în apele asiene, ca să — bată pe Togo și să taie oștirile japoneze comunicația cu patria, s'au sfîșit de tot trîșie pentru Rusia. Flota japoneză, dusă din învingeri în învingeri de iscusitul ei comandant Togo, a adăugat și de astădată un mărgăritariu prețios în cununa gloriei ce în războiul actual a câștigat-o marinei japoneze. Precut și tălnuitoriu, cum în întreg decursul de până acum al războiului s'a dovedit a fi, amiralul Togo a stat ascuns cu flota sa pe apele japoneze, pîndind momentul potrivit pentru a-și măsura puterile cu inamicul — de astădată mai puternic în ceea ce privește numărul și mărimea vaselor de război. Momentul acesta a sosit Vineri, când Togo aflînd că flota rusescă a intrat în apele coreane, i-a oștit înainte în strîmtoarea Ciulsima. De Vineri până Duminecă a durat lupta, condusă de Togo cu atîta iscusință și partată de eroicișii marinari cu atîta entuziasm și dispreț de moarte, în cât — de-și mai slabă numeric — a nimicit aproape de tot flota rusescă. Douăsprezece vase de război din flota rusescă au fost cufundate, multe vase de transport au căzut în mâinile japoneze, iar restul flotei a fugit spre nord, după-că calea retrării fusese închisă prin escadra comandată de amiralul Kam'mura. Hotărît, că Japonezii încă vor fi avut pierderi mari, dar ce numără acestea pe lângă faptul că Japonia e de nou stăpînată pe apele din raionul câmpului de război și pînde neconturbată să susțină contactul cu oștirile de pe uscat și să le trimită furagiul de lipsă și trupe auxiliare.

Pe apă Rusia a isprăvit deci cu puțința de a mai susține lupta. Rămîne să se decidă acum și pe uscat sîrtea definitivă a războiului. Și aceasta probabil că încă va urma cât de curînd, căci preludiile luptei mari s'au început deja și pe uscat săptămîna trecută.

NOUTĂȚI

Fusiunea partidelor române din Bucovina. Se telegrafiază din Cernăuți, că adunarea alegătorilor români din Bucovina înută Luni în Cernăuți a decretat fusiunea partidului liberal și a celui conservator, a votat încredere deputaților actuali și a hotărît înființarea unui ziaru ca organ de publicitate al partidelor române unite și a votat o moțiune prin care se cere, ca president la Banca erii să fie numit un Român.

Hymen. Silvia Cib și Ioan Cărpinișan și anunță cununia religioasă, care se va sălăși Duminecă în 29 Maiu (11 Iunie) a. c. la orele 4 p. m. în biserică gr. ort. din Dala.

Avis. Sortarea câștigurilor loteriei ce se aranjază în favorul „Școlii pentru economia și industria de casă”, e va ține Joi, în 1 Iunie n. a. c., la rele 10 a. m. în localul Asociațiunii. Biroul „Reuniunii femeilor române din Sibiu”.

Sfântul sinod al bisericii autocefale gr. ort. din România a fost închis Vineri, prin mesaj regal. În ședința de Vineri sinodul a primit propunerea P. S. Sale episcopului Dunării-de-jos, de a se aduce preoții din Transilvania pentru bisericile din Dobrogea, dacă cei din România nu ar voi să se ducă în Dobrogea. Ministrul de culte român a consimțit, însă a cerut, ca în astfel de casuri preoții aduși din Transilvania să obțină întâiu recunoșterea naționalității române.

Intoleranță grecescă. O telegramă din Athena dte 28 Maiu raportază că guvernul Greciei a adresat marilor-puteri și Porții otomane o adresă energică, în care protestează contra iradărei sultanului despre recunoșterea Arămanilor din Macedonia ca naționalitate a parte. El dorește adevărat pe grecoteli hămeșiți, că de aci încolo nu mai pot număra întră Greci pe Românii din Macedonia, cu brațul și sângele cărora și-au eluat în trecut libertatea și independența.

† Nicolae Savu, parochul nostru din Rechita, a decedat Mercuri 11 Maiu v. la 9 ore a. m., după un morb îndelungat și greu de inimă, împărțit fiind cu st. taine ale muriburzilor. Actul înmormîntării a fost sălășit Vineri, în 13 Maiu v., de mai mulți preoți, în frunte cu protopopul tractual Sergiu Medean.

† Savu Timar tînărul preot din Bărești, tractul Hațegului, născut în Pianul-inferior, după un morb greu și îndelungat a răposat în 9 Maiu v. și a fost înmormîntat în 11 Maiu a. c. A fost un preot vrednic, zelos și conștient. El deplângea tînăra soție rămasă văduvă Livia născută Gheșaj, în etate de 21 ani, și orfanii Cornelia și Corneliu, cum și numărösele rudeni, amici și cunoscuți, apoi poporul credincios, pe care l'a păstoriat abia 4 ani și 2 luni.

Din uciderile domnești. Luni la 9 ore în frunte de amiezii contele Stefan Keglevich, deputat dietal liberal, a fost ucis în duelul avut cu deputatul Hencz Károly (poporal). Săbia lui Hencz i-a străpuns inima și i-a oștit prin spate. După agonie de câteva minute Keglevich a murit. Causa duelului a fost următoarea: În ședința de Sămbătă a dietei contele Keglevich a zămbit la niște trase copilărești rostite de un „orator” din coaliție. La aceasta Hencz i-a strigat: Ce te rîziști acolo? Keglevich, care plecase să iese din sală, i-a răspuns: Tîneț gura, măgariule! Ear Hencz i-a ripostat: Tîneț-o tu, boule! — și totodată l'a provocat și la duel.

Vezuvul în funcțiune. De câteva zile Vezuvul e earăși în ferbere. Sămbătă s'era partea vestică a conului mic s'a prăbușit, la ce a început să curgă o mare masă de lavă, care în timp de un ceas a ajuns până la rupătura de la Atrio del Cavallo. Lungimea masei de lavă e de un kilometru.

Programa examenelor publice de la școala română gr. ort. din Reșinari cu finea anului școlar 1904—5. Sămbătă în 4 Iunie: 8—10 clasa I fetețe, 10—12 clasa I băeți, 3—5 clasa II fetețe. Luni în 6 Iunie: 10—12 clasa II băeți, 3—5 clasa III fetețe. Marți în 7 Iunie: 8—10 clasa III băeți, 10—12 clasa IV băeți și fetețe. La 3 ore exerciții gimnastice cu cl. III—IV băeți. La 3½ ore producțiunea corului, declamări și încheierea anului școlar. Lucrurile de mână ale fetețelor vor fi expuse spre vedere publică Marți în 7 Iunie în clasa III de băeți. Direcțiunea școlară.

Curs de desen în Sibiu. Direcțiunea școlii industriale din Sibiu deschide în lunile Iunie—August ale anului curent și cel viitor (1906) cu concesiune ministerială un curs de desen de câte șapte săptămîni. Cursul se va deschide anul acesta în 26 Iunie și se va încheia în 12 August. Instrucțiunea se va da cu începere de Luni de la amiază până Sămbătă la amiază, în fie-care săptămîna, astfel, că cei aproape de Sibiu pot să petreacă Dumineca acasă. Pot să se înscrie la curs învățători aplicați la școle elementare și absolvenți de pedagogie. Doritorii de a fi primiți în curs au să se adreseze cu grăbire dlui Martin Schuster, directorul școlii industriale din Sibiu. După terminarea cursului participanții vor da examen în fața inspectorului suprem de școle și a doi comisari ministeriali și vor primi diplome de calificățiune. Participanții capătă locuință gratuită și numai de întreținere au să se îngrijescă.

Treizeci mii de grevisti. Lucrătorii f-rari din Budapesta au decretat Duminecă grevă generală, spre a stôrce de la patronii lor simbrile mai mare și ore de lucru mai puțin. De toți sunt cam treizeci mii de lucrători.

Fasole verde pentru export. La îndemnul reuniunii economice din comitatul Solnoc-Doboca mai mulți economi din acel comitat au început să cultive în mare cantitate fasole spre a fi exportată în străinătate în stare crudă (cu păstăile verzi). Rentabilitatea întreprinderii e motivată prin faptul că fasolea verde e sôrte căutată în străinătate, ear' clima comitatului face posibil a cultiva fasolea și în lunile de toamnă târzie. — Dar' în al'e părți nu ar pute ore economii să facă și ei așa?

Opt milioane — din nimic. Consiliul comercial Esbach, înființatorul fabricelor numite după numele său, înainte cu treizeci de ani era un biet sodal sôrăc și în călătoria sa pentru perfecționare în meserie s'a oprit în Dreza. În timp de treizeci de ani prin muncă și cumpăt și a făcut stare și și-a creat poști sociale frumoase. La mörtea sa, întemplată săptămîna trecută, a lăsat avere de opt milioane de marce, pe care a testat-o orașului Dreza spre scopuri culturale și de binefacere, cu condiția, ca soției sale și celor doi fii ai săi orașul să le plătească rentă anuală de câte șezezeci mii de corîna.

Mörte năpraznică. La băile (carrierele) de pîtră din Cărpiniș (comitatul Hunedorei) lucrătorii erau ocupați cu încărcarea petrii pe cară, când — din cauze până acum neștiute — din o grămadă din vârful dealului a plecat în jos un buștean mare, precipitîndu-se cu celeritate înfrîntoare. Celorlalți lucrători li-a succedat să sară la o parte din calea bușteanului, dar' Ioan Borlea n'a mai avut timp să se ferescă. L'a ajuns bușteanul și trecînd peste el l'a strivit leci.

Din nenorocirile cauzate de beție. Nico'ae Bulz din Cebea după ce Duminecă a but în orîmă pînă s'era, s'a dus acasă beat tun și s'a culcat avînd în gură o țigară aprinsă. De la jarul țigării au luat apoi foc palele de sub el și de la acestea s'a aprins și mobilierul din odăie. Trezit într'un tîrziu, Bulz a dat să iese afară, dar' în tîrbăcîla beției și amețit și de fumul focului n'a găsit nă, ci a căzut jos. Păstorii de năpte observînd apoi primejdă au s'apart ușa casei și au stîns focul. Bulz însă ara mort deja. El s'a dus în focul.

Feriți copiii din calea țiganilor. O caravană de țigani a răpit din jurul comunei Bia (în apropiere de Eztergom) patru copii și a plecat cu ei spre Budapesta. Unul dintrîi copiii răpiți, un învîțacel lăcătător cu nume Schmidt Ferencz, pe cale a ieșit să scape din prînșoarea țiganilor și mergînd la poliția din Eztergom a enarat cazul, spunînd că caravană consta din cinci bărbați și șeze femei, avînd două căruțe. Poliția din Eztergom a avisat despre acest furt toate autoritățile din țară.

Luptă întră doi elefanți. În Bakewell (Anglia) Vineri s'era în cursul producțiunilor de circ cu doi elefanți unul s'a înfuriat și s'a năpustit asupra imblănzitorului său, pe care l'a trîntit jos și a început să l'calce cu piciorole. La acesta elefantul celalalt a sărit în ajutorul imblănzitorului năpustindu-se asupra elefantului atacator, din ce s'a încins apoi luptă înfrîntoare întră elefanți. În toial luptei au răsturnat circul, care căzînd pe publicul ce buia să scape afară a rănit pe sôrte mulți. Au trebuit să fie chîlmați în ajutoriu câțiva soldați, cari au împușcat apoi pe ambe dihaniile.

Cea mai mare fericire pe lume e sînătatea și mulți au jertfit averi întregi, ca să și-o câștige, dar' de cele mai multe ori înzadar. De când inventatorul crucii duple electro magnetice R. B. nr. 86967, dl Albert Müller în Budapesta, V Vadász u. 42/V, a pus la dispoziție lumii bolnave aparatul său, e știut, că acesta e în stare să ajute și acolo unde alte mijloce nu mai pot; ceea-ce documentează din nou și următorea scrisore de recunoștință: Prea stimată dle Müller! De 30 ani am fost tot bolnăvicioasă, nu puteam nici dormi, nici nu vedeam bine, nu puteam mînaș, m'am simțit totdeauna rău, dar' de când m'am adus aparatul d'tale, din 23 April a. t. și de când îl port, m'eu simt sôrte bine, pot dormi, vîl bine, am poțtă de mîncare, cu un cuvînt sunt deplin sănătosoasă și îfî mulțumesc din inimă, căoi mi-ai dat eară plăcere să trăiesc. Cu stimă, Rosa Schirl, văduvă de geometru, Késmá k.

Inimă de socră. Curtea de jurați a tribunalului din Budapesta declarînd ori pe văduva lui I. Miklós din Pócsamegyer vinobată de a fi dat foc casei nr. 1000 sale, tribunalul a osândit-o la cinci ani de închisore penitențiară. În o năpte adevă, după ce no-

raza (văduvă) și cei doi copilași ai ei adormiseră bine, bătrîna a dat foc casei, apoi privia din vecini cum se întînd făcările tot mai mult peste întrăgă casa și cum se apropiu sfîrșitul celor din casă. În momentul de cea mai mare primejdie însă tînăra văduvă s'a trezit și l'rîndu-și în brațe copilașii a sărit afară pe ferestă. Întrebată de presidentul tribunalului, că ce a îndemnat-o să deo foc casei, bătrîna a răspuns că a voit să scotă din casă pe nora-sa, fiind-că și ea a scos-o pe dînsa. „Si nu țî-ar fi fost milă de cei doi nepoței ai d'tale, dacă ar fi ars împreună cu casa?” — a înrăbat-o earăși presidentul. Nu, de fel, nici lor nu li-a fost de mine — a răspuns ea. În firul ascultărilor s'a constatat însă că nora-sa nu i-a făcut nici un rău, dar' avea ură pe ea hîrca bătrîna, fiind-că o mai înfrunta câte-odată pentru-că umbla tot blătă și cleveția de totă lumea. Sub impresia celor constatate în firul ascultărilor jurații apoi unanim au declarat-o vinovată pentru încercare de omor prin tăciunarie.

Oficială.

Ajutorele pentru preotesele văduve din fondul tipografiei s'au distribuit deja pentru anul 1905. Împărțirea lor se face de regulă în luna Maiu; deci repetirea cererilor deasemenea pentru anul curent este zadarnică.

Apropiindu-se timpul cel mai espus la arderi, îndatorăm pe parochi și episcopii parochiale, ca să constate, dacă sunt solvite premiile de asigurare? Unde nu vor fi solvite să se trimită neamănat.

Cărți și reviste.

„Cîteva cuvinte despre invidie sau ură și despre calomnie sau vorbire de rău” e titlul unei broșuri scrise de Dr. Em. Elfterescu și apărută în tipografia Al. Vălescu din Mușătești Argeș (România), formînd broșura a 8 a din „Biblioteca țeranului român”. Prețul nu e indicat.

Revista noastră, numărul 5, cu datul București 15 Maiu 1905, a apărut cu următorul cuprins: Pericle, de Sofia Nădejde; Măntuirea, versuri de Maria Cunțan; Din amintire, versuri de Varia; Plimbarea (după Schiller), de Maria Baulescu; Din viața regiinei noastre, de „*”; Iubire glorioasă! versuri de Ana M. Holda; Pe malul apei, versuri de Varia; Cugetări, de Spic; Glume, de Red.; Solorin, legendă de A. Tălășescu; Cronică literară, de I. G.; Martirii, roman de Constanța Hodoș; Două festivaluri, de Fortunio; Adorare, în smurg, versuri de Varia; Răspunsuri, de Red.

Pentru tot ce privește redacțiunea și administrația a se adresa dōmnei Constanța Hodoș, București, Bulevardul Elisabeta 67.

Din public.*)

Mulțumită publică.

Cu ocaziunea petrecerii împreunate cu concertul dat de un grup de clerici din seminarul „Andreian” din Sibiu aranjată în Avrig la 4 Maiu st. n. a. c. din incidentul conferenței învățătorești, s'a încasat suma totală de 145 cor. 20 fileri, din care subtrăgîndu-se spesele de 103 cor. 20 fileri, a rămas venit curat suma de 42 cor., care sumă s'a împărțit în părți egale Reuniunii femeilor gr. ort. din loc, fondului George Lazar și Bibliotecii școlare din loc.

În suma încasă au intrat de la următorii domni suprasolviri: Dr. Ilie Iancu, medic cerc. 6 cor. 40 fileri, Dr. Segal Sigismund, medic cerc. 1 corîna 60 fileri, Irimie Răduțiu, not. cerc. 1 cor. 60 fileri, Alexandru Neagoe, not. com. 1 cor. 40 fileri, Sever Silos, inv. 60 fileri, Iosif Stoica, inv. 60 fil., d-șo'a Ana Căndea, 40 fileri.

Tuturor contribuenților și participanților le exprimăm și pe calea acestă sincerile noastre mulțumite și deosebita recunoștință atât pentru sprijinul moral, cât și material. Avrig, în 15 Maiu 1905.

Comitetul aranjator.

Posta redacției.

Ofenbaia. Manuscriptul trimis s'a primit. E pus la rînd spre a fi publicat. Mulțumită.

Galați. Trimite și continuarea.

*) Pentru cele cuprinse în rubrica această Redacția nu primește răspunderea.

In cancelaria subscrisului se caută un candidat de avocat cu praxă, care e în stare să-mi conducă cancelaria, sau un jude pensionat, pe timp mai îndelungat. (114) 1-5

Făgăraș, la 28 Maiu 1905.

Dr. Nicolae Șerban
advocat.

Un tânăr român

cu câteva clase reale sau gimnasiale se aplică imediat ca **practicant** în **Librăria arhidieceșană** din Sibiu (Nagyszeben).

Petițiile să fie scrise cu mâna proprie.

Patruzeci de predici populare, de <i>Iuliu Scriban</i> , licențiat în teol.	C. 1-50
Teatru de școală, de <i>Ana Gh. Tănăsescu</i> , directora școlii de fete din Constanța	" 1-
Tainele cerului, de <i>C. Flamarion</i> (trad. Haralambie G. Lecca)	" 1-50
Cuib de șoimi, poem dramatic în versuri, de <i>I. C. Bistrițeanu</i>	" 1-50
Ziariul unui Pierde-Vara, de <i>George Coșbuc</i>	" 2-
Portretele lui Eminescu, notițe biografice, de <i>Ioan Scurtu</i>	" -80
Foiletone, de <i>Ilarie Chendi</i>	" 2-50
trimise cu posta pentru fiecare exemplar 10 bani mai mult.	
Rumänische Dialekte, von <i>Josef Popovici</i>	" 4-80
Studii pedagogice și discursuri, de <i>Dr. Vasile Bologa</i> , dir. școl.	" 2-
Frumos! nuvele, de <i>Const. Hodoș</i>	" 2-
Poesii, de <i>Maria Cunțan</i>	" 1-25
Crisma lui Moș-Precu, povestiri, de <i>M. Sadoveanu</i>	" 2-
Chipuri și graiuri din Bucovina, nuvele, de <i>Em. Grigorevici</i>	" 2-50
Rutenisarea Bucovinei și cauzele desnaționalizării poporului rom. după date autentice, de <i>Un Bucovinean</i>	" 3-50
Din viața marinarului, nuvele, de <i>Gh. A. Teodoru</i>	" 1-50
Dureri înăbușite, de <i>M. Sadoveanu</i>	" 2-
Poezii, de <i>Haralamb G. Lecca</i>	" 1-50
De dragul celor mici, nuvele și schițe, de <i>Vasilie Pop</i>	" 1-50
Armîna (românca), roman social din epoca renașterii poporului român de la Pind, de <i>P. Vulcan</i>	" 2-
Povestiri, de <i>Mihail Sadoveanu</i>	" 1-50
plus 20 fil. porto postal.	

Librăria arhidieceșană.

Zacharia Boiu Frunze de laur

Poesii eroice din
anii 1877—1878

Publicate de
Ioan Baptist Boiu.

Prețul 50 fileri plus porto postal.

Librăria arhidieceșană.

RECLAMA

permanentă, cu scop și practică este sufletul, factorul dător de viață pentru ori-ce fabrică, întreprindere comercială, industrială și de negoț. Cum, unde și când se poate insera mai cu efect, mai bine și mai eficient se poate afla în

Espediția de anunțuri

Iuliu Leopold

Budapest, VII, Erzsébet-körút 54,

unde se mijlocește cu conștientitate, punctualitate și efort publicarea inseratelor și reclamelor în toate foile și călindarele din Budapesta, provincă și străinătate. Planuri și prelim. de spese gratis.

Eu

nu cunosc pentru îngrijirea pielii, în special pentru a alunga pișturii și a avea o coloră delicată a feței, un săpun medicinal mai bun și mai cu efect de cât cunoscutul

săpun din lapte de crîn

al lui Bergmann (marca doi băieți)

Bergmann & Co., Tetschen a/E.

Se află de vânzare cu 80 fileri bucata în farmacia „la urs” (piața mică), la I. B. Misselbacher sen. (piața mare), G. Meltzer (str. cismădiei și gusteriții 25), prima fabrică transilv. de luminări de stearin (str. cismădiei) (89) 4-25 Carol Arz (strada cismădiei), cum și în Sighișoara la farmacistul W. Lingner.

Am onorea a face cunoscut onoratului public, că în 1 April st. n. a. c. am deschis un

atelier de încălțăminte

în strada poplăcii nr. 3,

în care lucrez tot felul de încălțăminte, de la cea mai simplă până la cea mai fină, cum și reparaturi, pe lângă prețuri convenabile.

Absolvând mai multe cursuri de specialitate și având ocaziune a face o praxă de mai mulți ani în diferite ateliere mai însemnate atât de aici, cât și din alte orașe mai mari ale Ungariei, mă aflu în plăcută poziție de a corespunde tuturor pretențiilor privitoare la bransa mea.

Asigurând on. public de un serviciu deplin satisfăcător îl rog totodată pentru binevoitoriul său sprigin.

Sibiu, 1 April n. 1905.

Cu totă stima

George Săsărman

măestru pantofar.

[78] 7—10

A eșit de sub tipariu în **Tipografia arhidieceșană**:

OCTOICHUL CEL MIC

— cu litere latine —

care cuprinde: Rânduēla Vecerniei, Utreniei și a Liturgiei; cele opt glasuri pentru Dumineci, Podobiile, Polieleul, Pripelele, Catavasiile, Irmosele, Sfetilnele și altele.

Prețul unui exemplariu legat simplu **1-60 cor.**, legat în piele cu copcii galbene **3-20 cor.** plus porto postal **30 bani.** Legătură mai fină după cum se comandă.

Librăria tipografiei arhidieceșane.

— Efectuirea se face în 24 zile. —

Icone sfinte pentru Iconostase

(tetrapode) pictate pe tinichea, mărimea 26/32 cm.

Grupa I.

Sf. George, Sf. Ilie, Cuvioșă Paraschiva, Sf. Dumitru, Sf. Erarch Nicolae.

Prețul: simple 6-50, fine 10, f. fine 13-50 cor.

Grupa II.

Botezul Domnului, SS. Apostoli Petru și Pavel, Constantin și Elena, SS. Arch. Mihail și Gavril.

Prețul: simple 7, fine 10, foarte fine 14 cor.

Grupa III.

Tăierea împrejur, Intimpinarea Domnului, Erarhii Vasile, Grigorie și Ioan, Intrarea în Ierusalim, Invierea Domnului, Înălțarea Domnului, Dumineca tuturor sfinților, Nașterea sfântului Ioan Botezătorul, Schimbarea la față, Adormirea Maicei Domnului, Nașterea Maicei Domnului, Nașterea Domnului.

Prețul: simple 9-50, fine 13-50, f. fine 19 cor.

Librăria arhidieceșană.

In prējma esamenelor!

Scrisori de examen (propise)

Prețul: de bucată 2 fil.; 100 bucați 1-30 cor. și porto postal. Comandele din afară se escută imediat.

Librăria tipografiei arhidieceșane

In prējma esamenelor!

pentru scrierea română, germană și dictando tipărite în Tipografia arhidieceșană, în coloră vână, pe hârtie foarte fină, mărime 24/31 cm.

La Librăria Tipografiei arhidieceșane din Sibiu se află de vânzare:

Ciaslov (orologion)

tipărit cu litere străbune, cu binecuvântarea Înaltpreasfinției Sale Domnului **Ioan Metianu**, arhiepiscop al bisericii ortodoxe române din Transilvania și Metropolit al Românilor din Ungaria și Transilvania.

Tabela de materii: Polunoșnița de toate zilele. — Polunoșnița Sămbetei. — Rânduēla Utreniei — Ciasul dintăiu, al doilea și al șeselea. — Rânduēla Obedniței. — Ciasul al nouēlea. — Rânduēla Vecerniei. — Pavecernița cea mică și cea mare. — Slușba sfintei euminecături. — Cinstitul Paraclis. — Rugăciunile de masă. — Troparele și Condacele Triodului și ale Penticostariului. — Troparele învierii, Bogorodicele și ipacoi la cele 8 glasuri. — Troparele morților. — Troparele preste săptămână. — Troparele și Condacele sfinților de obște după rânduēla Sinacsariului. — Bogorodicele troparelor ce se cântă preste tot anul la Vecernie și la Utrenie. — Sinacsariul pe toate lunile. — Păschălia, care cuprinde 16 rubrici cu datele respective, începând cu anul 1901 până inclusiv 1952. — Explicare despre rubricile Păschăliei și folosirea acelor. — Însemnarea cum se cetesc Evangeliile Voscesnelor dela Dumineca întâia după Rusalii, a tuturor sfinților, până la a cincia Duminecă din Postul mare, preste toți anii.

Format octav, 397 pag. Prețul: broșat 2 cor., legat în pânză 2 cor. 40 fil., legat în piele roșie cu copcii 4 cor.

Redactor responsabil **Teodor V. Pacatian**,

Pentru pacienții de stomach!

Tuturor cari în urma răcelii ori a prea marelui împovărări a stomacului sau prin consumarea de mâncări greu de mistuit prea reci ori prea calde sau prin un traiu neregulat și au contras bôle de stomach, precum:

Catar de stomach, Sgârșiri de stomach,

Dureri de stomach, Mistuire grea sau astupare de stomach li-se recomandă un bun mijloc de casă, ale cărui rezultate escelente de mulți ani sunt deja probate. Acesta este:

Vinul de burueni al lui Hubert Ullrich.

Acest vin este preparat din burueni renumite și recunoscute ca tămăduitoare, cu vin bun; întărește și înviorază organismul de mistuire al omului. Vinul de burueni delătură conturbațiile de mistuire și influențează puternic asupra noiei formări de sânge sănătos.

Prin întrebuințarea regulată a vinului de burueni bôlele de stomach vor fi curate în că în formare. Să nu întârzie nime dar a-l folosi încă de cu vreme. Simptome, ca: dureri de cap, rigăeli, arsuri în stomach, inflamații, amețeli cu vomări, cari la pacienți cu suferințe învechite apar cu atât mai vehement, dispar adesea după câte-va beuturi de vin de burueni.

Constipațiile cu urmările lor neplăcute, maladii, dureri colice, bătăi de inimă, insomnie, precum și conglomerarea sângelui în ficat, plină și suferințele hemoroidice de multe-ori se delătură iute cu vinul de burueni. Vinul de burueni delătură mistuirea grea și depărtăză prin un scaun ușor materii stricate din stomach și intestine.

Fața palidă și slabă, anemia și slăbiciunile sunt de obicei urmările unei mistuiri rele a formării insuficiente de sânge și a stării bolnăvicioase a ficatului. Lipsa de apetit și reaua dispoziție, precum și durerile de cap și nopțile perdute (insomnie) consumă adeseori încetul cu încetul multe persoane. Vinul de burueni dă slăbitei puteri de traiu un nou și proșpăt impuls. Vinul de burueni mărește apetitul, ajută mistuirea și nutrețirea, uurează formarea și schimbarea materiei, înlesnește formarea sângelui, calmează nervii escitați și crează nouă voe de viață. Nenumărate scrisori de recunoștință și mulțumită dovedesc acestea.

Vinul de ierburi se află de vânzare în sticle fl. 1.50 și fl. 2.— la farmaciile din Sibiu, Turnișor, Seliște, Ocna, Slănic, Șeica-mare, Noerich, Avrig, Tâlmaci, Boifa, Cismădie, Poplaca, Gurariului, Jina, Poiana, Mercurea, Călnic, Loman, Pianul-de-sus, Petrifaletu, Sebeșul-săseș, Vinul-de-jos, Daia, Spring, Vingard, Ohaba, Beșineu, Mihail, Teiuș, Blaj, Pănade, Tapu, Mediaș, Blăjeș, Sânt-Mărtin, Ibașfalău, Basna, Agnita, Cincu-mare, Boholt, Făgăraș, Becelean, Cămpulung, Râmnic-Vâlcea, Cudjir, Orăștie, Deva, Hunedoara, Hăfeg, Lunca, Puj, Ohaba, Ponor, Alba-Iulia etc. — precum și în toate celelalte localități mai mari și mai mici din Ardeal, Ungaria și Austria.

Farmaciile din Sibiu trimit 3 și mai multe sticle de vin cu prețurile originale în toate ocalitățile din Austro-Ungaria.

Păziți-vă de falsificări!

Să se ceră anumit:

Vinul de burueni al lui Hubert Ullrich.

Vinul meu nu este o medicină secretă. Părțile lui constitutive sânt: Vin de Malaga 50,0, Spirt de vin 100,0, Glycerin 100,0, Vin roșu 240,0, Sirup de fragi 150,0, Sirup de cireșe 320,0, Coacăză, Aniş, Rădăcină „Helen”, iarba ferului americană, Rădăcina „Entianus”, „Kalmus” la 10,0. Toate aceste se amestecă. un. dcm. [11] 18—21

Editura și tipariul Tipografiei arhidieceșane.